

Protokoll fört vid enskild föredragning

Social- och miljöavdelningen

Miljöbyrån, S4

Beslutande

Minister

Mats Perämaa

Föredragande

Tillfällig miljöingenjör

Mia Westman

Justerat

Omedelbart

Ärende/Dnr/Exp.

Beslut

Nr 7

COM(2018)33 Förslag till Europaparlamentets och rådets direktiv om mottagningsanordningar i hamn för avlämning av avfall från fartyg, om upphävande av direktiv 2000/59/EG och ändring av direktiv 2009/16/EG och direktiv 2010/65/EU

ÅLR 2018/653

14 S4

15 S4

Landskapsregeringen beslöt att skicka sitt ställningstagande till förslaget i **bilaga 1 S418E06** till kommunikationsministeriet och att skicka bilagan som ett informationsärende till lagtinget.

Nr 8

Fördelning av 2017 års beräknade nettoavkastning av penningautomatmedel som understöd för miljöverksamhet.

Dnr enligt bilaga 1 S418E06

16 S4

Efter att tagit del av fördelningsrådets förslag i ärendet fördelas rubricerade medel enligt **bilaga 2 S418E06**.

PROMEMORIA OM EU-KOMMISSIONENS FÖRSLAG

1. Uppgifter om EU-kommissionens förslag

Förslagets namn:	Förslag till Europaparlamentets och rådets direktiv om mottagningsanordningar i hamn för avlämning av avfall från fartyg, om upphävande av direktiv 2000/59/EG och ändring av direktiv 2009/16/EG och direktiv 2010/65/EU
Förslagets COM-nummer:	COM(2018)33

2. Uppgifter om ansvarigt ministerium och ansvarig tjänsteman i riket

Ansvarigt ministerium i riket:	Kommunikationsministeriet
Ansvarig tjänsteman i riket:	Överinspektör Vilja Klemola

3. Uppgifter om ärendets beredning i landskapet Åland

Diarienummer:	ÅLR 2018/653
Ansvarig tjänsteman vid LR:	Tillfällig miljöingenjör Mia Westman
Ansvarig minister vid LR:	Minister Mats Perämaa
Behandling vid Ålands lagting:	☐ Samråd ☒ I-ärende
Datum då promemorian föredragits:	6.2.2018

4. Förslagets huvudsakliga syfte och innehåll

Det föreslagna direktivet syftar till att minska utsläppen av avfall till havs. Detta förbättrar skyddet av den marina miljön.

Enligt kommissionen syftar förslaget också till att främja tillgången till mottagningsanordningar i hamnar och avlämningen av avfall i dessa samt till att uppdatera den rättsliga ramen för att effektivisera sjöfartsverksamheten i hamnarna. Det gällande direktivet harmoniserar EU-lagstiftningen med bestämmelserna i konventionen till förhindrande av förorening från fartyg (den s.k. MARPOL-konventionen) som antagits inom den internationella sjöfartsorganisationen IMO. MARPOL-konventionen har dock ändrats flera gånger under den tid som det gällande direktivet har varit i kraft. Tillämpningsområdet för och definitionerna i det gällande direktivet är därför inte längre helt i linje med bestämmelserna i MARPOL-

konventionen, och direktivet bör således uppdateras. Enligt kommissionen kommer förslaget till direktiv att anpassa EU-systemet så långt det är möjligt till MARPOL-konventionen. Enligt kommissionen är en fullständig anpassning emellertid inte möjlig, eftersom direktivet reglerar verksamhet både i hamnar och ombord på fartyg, medan MARPOL är inriktad på insatser ombord på fartyg. Tillämpningsområdet för avlämningsskyldigheten i fråga om allt avfall från fartyg motsvarar utsläppsnormerna enligt MARPOL-konventionen. I de fall där MARPOL-konventionen förbjuder att avfallet släpps ut till havs kräver direktivet att detta avfall ska avlämnas till mottagningsanordningar i hamn.

Enligt direktivförslaget måste inspektionerna av fartyg i hamn vara fullt integrerade i det system för hamnstatskontroll som inrättats enligt direktiv 2009/16/EG om hamnstatskontroll. Därför föreslås det att direktiv 2009/16/EG ska ändras så att det motsvarar de nya kraven. Vidare föreslås det att inhemska fartyg, fiskefartyg och fritidsbåtar med en bruttodräktighet om minst 100 ton ska vara föremål för särskild kontroll.

I det föreslagna direktivet föreskrivs om harmonisering av villkoren för undantag för fartyg i tidtabellsbunden trafik med täta och regelbundna hamnanlöp. Direktivförslaget syftar till att förtydliga villkoren för undantag och de viktigaste begreppen i samband med beviljandet. Genom det föreslagna direktivet införs även ett standardintyg om undantag.

Enligt direktivförslaget omfattas fiskefartyg och fritidsbåtar med en längd av minst 45 meter av de centrala skyldigheter som gäller anmälan. Det föreslås att bestämmelserna om fiskefartyg och fritidsbåtar ska skärpas, eftersom de anses ha en relativt stor betydelse för nedskräpningen av haven.

Förslaget syftar också till att underlätta genomförandet och tillämpningen av direktivet genom att öka den elektroniska rapporteringen och det elektroniska utbytet av information mellan medlemsstater. Dessutom syftar förslaget till att förtydliga begreppen i direktivet. Enligt kommissionen har även bilagorna till direktivförslaget förtydligats och formulären i bilagorna har anpassats till IMO:s formulär.

Genom det föreslagna nya direktivet vill man bidra till att uppnå målet i kommissionens handlingsplan för den cirkulära ekonomin (COM(2015) 614 final) om att minska mängden marint skräp samt mängden förlorade fiskeredskap som hittas i havet med 30 procent senast 2020. Även ramdirektivet om en marin strategi (2008/56/EG) förutsätter att medlemsstaterna vidtar åtgärder för att avhjälpa de skador som nedskräpningen av den marina miljön medför. Enligt handlingsplanen för den cirkulära ekonomin kan en revidering av fartygsavfallsdirektivet minska mängden marint skräp från fartyg. I kommissionens strategi om plast (COM(2018) 28 final) konstateras att kommissionen ska utveckla åtgärder för att minska mängden förlorade eller övergivna fiskeredskap.

5. Förslagets förhållande till landskapet

Enligt 18 § 10 punkten i självstyrelselagen för Åland (1144/1991) har landskapet lagstiftningsbehörighet i frågor som gäller natur- och miljövård, friluftsliv och vattenrätt. Hamnstatskontrollen i förslagets tillsynsbestämmelser utgör dock riksbehörighet.

Det gällande direktivet har på Åland genomförts genom landskapslag (2013:58) om mottagning i hamn av fartygsgenererat avfall och lastrester. Förslaget kan leda till ändringar i landskapslagen men dessa förväntas inte bli omfattande.

6. Förslagets handläggning i riket och EU:s institutioner

Kommunikationsministeriet bereder ett förslag till Statsrådets skrivelse till riksdagen (U-skrivelse) om förslaget. Rådet har inlett behandlingen av förslaget i arbetsgruppen för sjöfart. Det är ännu inte klart exakt hur förslaget ska behandlas i Europaparlamentet.

7. Subsidiaritetsprincipen

Förslagets rättsliga grund är artikel 100.2 (sjöfart och luftfart) i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget), vilket inbegriper antagandet av gemensamma regler för sjöfart. Även om direktivet syftar till att skydda den marina miljön från utsläpp av avfall till havs är dess övergripande politiska mål att underlätta sjöfart och bidra till förverkligandet av den inre transportmarknaden. På förslaget tillämpas det ordinarie lagstiftningsförfarandet enligt artikel 294 i EUF-fördraget. På förslaget tillämpas subsidiaritetsprincipen, eftersom sjöfart inte omfattas av Europeiska unionens exklusiva behörighet. Enligt kommissionen är förslaget förenligt med subsidiaritetsprincipen eftersom målen inte kan uppnås genom åtgärder från enskilda medlemsstater.

Landskapsregeringen anser att förslagets rättsliga grund är korrekt och att det är förenligt med subsidiaritetsprincipen.

8. Landskapsregeringens ställningstagande till förslaget

Landskapsregeringen anser att åtgärderna på EU-nivå för att minska det marina avfallet och effektivera sjöfartsverksamheten är viktiga. Landskapsregeringen stöder strävan att förtydliga och harmonisera begreppen i direktivet samt strävan att anpassa EU-systemet så långt möjligt till Marpol.

Landskapsregeringen anser att det är viktigt att bestämmelserna om de undantag som beviljas fartyg i tidtabellsbunden trafik bibehålls men ser positivt på att bestämmelserna harmoniseras. Landskapsregeringen ser positivt på att avgiftssystemen görs mer enhetliga och insynen i dem ökar.

Landskapsregeringen stöder i princip digitaliseringen och effektiviseringen av informationsutbytet och rapporteringen men anser det samtidigt viktigt att regleringen i direktivet inte blir för tung med avseende på de ökade tillsynsskyldigheterna, rapporteringen och informationsutbytet. Den administrativa bördan på framförallt små hamnar får inte heller bli för stor.

9. Distribution av landskapsregeringens ställningstagande

Huvudsaklig adressat: Ålands lagting

För kännedom internt: LR:s specialrådgivare i Bryssel
Enheten för rättsliga och internationella frågor
Lagberedningen

BESLUT OM FÖRDELNING AV 2017 ÅRS BERÄKNADE AVKASTNING AV PENNINGAUTOMATMEDEL

PENNINGAUTOMATMEDEL FÖR MILJÖVERKSAMHET

UNDERSTÖD FÖR MILJÖVERKSAMHET - BUDGETMOMENT 44520

600.000 euro

Ärende nr 25

1. Stiftelsen Ålandsfonden för Östersjöns framtid r.s. (Östersjöfonden) (Dnr ÅLR 2017/7809)

Beviljat 2017	Ansökt 2018	PAF:s förslag	Beslut
10 000 euro för specialprojekt	15 000 euro för specialprojekt	10 000 euro för specialprojekt	10 000 euro för specialprojekt
Ej ansökt	11 100 euro	11 100 euro	11 100 euro

Stiftelsen Ålandsfonden för Östersjöns framtid r.s. (Östersjöfonden) ansöker om **15 000 euro** för verksamheten och för att verka som resurs i Östersjö-, miljö- och hållbarhetsfrågor under 2018. Östersjöfonden stöder landskapsregeringens arbete för ett hållbart Åland, arbetet för våra vattendrag och Östersjön och för att synliggöra Åland i dessa frågor för hela regionen. Fonden kan med stöd av Paf-medel arrangera olika typer av evenemang som syftar till att öka förståelsen för Östersjö- och miljöfrågor samt skapar nätverk mellan olika aktörer på Åland och i regionen, exempelvis, Östersjö temadagar under Östersjöfondens prisutdelning, "Lär känna din granne" och Östersjö tema på Almedalsveckan.

Östersjöfonden planerar under 2018 att i samarbete med Ålands Vatten Ab genomföra en ABCD process för Utvecklings- och hållbarhetsagendans mål 3 "allt vatten har god kvalitet". Till processen inbjuds medverkande brett och målsättningen är att workshopen för kreativa lösningar ska ha mer än 50 deltagare med olika bakgrund och expertis. En extern sakkunnig anlitas som processledare för workshoparna. För genomförande av detta specialprojekt ansöker Östersjöfonden om **11 100 euro**.

Stiftelsen har en deltidsanställd (80 %) VD.

Fördelningsrådets förslag:

Fördelningsrådet föreslår att Östersjöfonden beviljas 10 000 euro för sin verksamhet samt 11 100 euro för specialprojekt. Stödet för specialprojekt utbetalas i efterhand mot godkänd kostnadsredovisning.

Landskapsregeringens beslut:

Landskapsregeringen beviljar Östersjöfonden 10 000 euro för den ordinarie verksamheten samt 11 100 euro för specialprojekt. Stödet för specialprojekt utbetalas i efterhand mot godkänd kostnadsredovisning.
